

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, 3 stycznia 2024 r.

PBPR(G).7231.001.2024/ABS.11

Szanowny Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

Samorząd Województwa Pomorskiego od wielu lat jest aktywny w kwestiach związanych z budową pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej. Zrównoważony rozwój Pomorza, z jednej strony oparty na naturalnych uwarunkowaniach i zasobach, a z drugiej na innowacjach i przedsiębiorczości jest naszym priorytetem. Mamy świadomość wyzwań polityki klimatycznej, którym nie da się sprostać bez zapewnienia dostaw stabilnej i niskoemisyjnej energii. Jednocześnie jako gospodarz regionu i wyraziciel głosu mieszkańców jestem zobowiązany do zgłaszania stronie rządowej oraz inwestorowi uwag drogą oficjalną, np. w ramach toczących się postępowań administracyjnych. Moją rolą jest także zadbanie o stworzenie warunków dla otwartej obywatelskiej debaty, w ramach której wyrażane będą różne poglądy i opinie, w tym także obawy i oczekiwania obecne w przestrzeni publicznej. Wywiązywanie się z tej roli spotykało się niekiedy z nieprzychylnymi reakcjami i nieprawdziwą narracją o sprzeciwie władz województwa względem planowanej elektrowni. Samorząd województwa nigdy nie kontestował pomysłu lokalizacji właśnie w naszym regionie pierwszej polskiej elektrowni jądrowej, uznając takie zamierzenie za szansę rozwojową dla regionu i dla kraju. Jednocześnie zawsze artykułował postulat rzetelnego i transparentnego prowadzenia procesu inwestycyjnego, w pełnym dialogu ze wszystkimi interesariuszami, z uwzględnieniem najwyższych standardów zarządzania możliwymi ryzykami oraz zaplanowaniem koniecznych działań towarzyszących, których celem ma być zdyskontowanie szans rozwojowych oraz minimalizacja i kompensacja skutków ubocznych. Mając na względzie powodzenie planowanej inwestycji oraz wyrażając uzasadnione potrzeby mieszkańców województwa pomorskiego, chciałbym zwrócić uwagę Pana Premiera na kilka kwestii.

Pierwszą z nich jest konieczność rewizji koncepcji dialogu, który był dotąd prowadzony z interesariuszami z regionu. Jego dotychczasowy wymiar, choć obfity w spotkania, był w znacznej mierze pozorny i miał często więcej wspólnego z jednostronną komunikacją niż dialogiem. To sprawiło, że w opinii niektórych ekspertów i naukowców oraz mieszkańców niejasne są przesłanki stojące za częścią decyzji dotyczących lokalizacji elektrowni. Warto zadbać o to, by zaufanie blisko 90 % Polek i Polaków do energetyki atomowej i wybranej technologii nie zostało zaprzepaszczone przez brak uczciwej i rzetelnej komunikacji ze strony inwestora i decydentów.

Odnosząc się do odbioru przez mieszkańców regionu decyzji dotyczących lokalizacji elektrowni chciałbym zaproponować stworzenie mechanizmu, służącego badaniu nastawienia i postaw mieszkańców regionu dla planowanej inwestycji. Proces przygotowania i budowy elektrowni trwać może co najmniej kilkanaście lat, a przez ten czas nastroje społeczne mogą ulec radykalnej zmianie. Tym

bardziej, że pośród mieszkańców gminy Choczewo oraz gmin sąsiadujących nierzadkie są głosy krytyki względem tej inwestycji. Regularne i kroczące badania opinii, postaw, natury obaw czy oczekiwań mieszkańców prowadzone przez niezależny ośrodek naukowy pozwolą na skuteczne i aktywne zarządzanie potencjalnymi konfliktami. W województwie pomorskim znajdują się instytucje przygotowane merytorycznie do podjęcia się takiego zadania, a przy przychylności Pana Premiera jesteśmy gotowi w ciągu najbliższych kilku tygodni przedstawić koncepcję takich badań.

Na koniec chciałbym zwrócić uwagę Pana Premiera na pilną konieczność rewizji przyjętego 8 grudnia 2023 roku przez Radę Ministrów „Programu wspierania inwestycji jednostek samorządu terytorialnego w związku z realizacją kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej w województwie pomorskim”. Dokument ten, przyjęty w wersji znacznie odmiennej od wcześniej konsultowanej, całkowicie wykluczył (wbrew wcześniejszym ustaleniom) ze wsparcia Samorząd Województwa Pomorskiego. Co więcej sam program całkowicie wypaczył pierwotny zamysł, który został wyrażony przez 25 samorządów z powiatów lęborskiego, puckiego i wejherowskiego oraz samorząd województwa w Memorandum w sprawie programu rządowego dla obszaru oddziaływania pierwszej elektrowni jądrowej w Polsce, a dobór samorządów oraz kwot im dedykowanych został dokonany w sposób nietransparentny i wątpliwy. Kwota 312,5 mln zł przeznaczona na realizację Programu w zderzeniu z kwotami przewidzianymi na realizację strategicznych inwestycji energetycznych szacowanymi na ponad 100 mld zł oraz inwestycji towarzyszących na ponad 4,7 mld zł, wyraźnie pokazuje znaczne dysproporcje w tym zakresie. Na powyższy problem w toku prac nad Programem zwracał uwagę nie tylko samorząd województwa, lecz także samorządy z powiatu puckiego.

Szanowny Panie Premierze,

powodzenie procesu przygotowania i realizacji pierwszej elektrowni jądrowej jest kluczowe nie tylko w wymiarze regionalnym, ale przede wszystkim ogólnokrajowym. Zadbanie o najwyższy standard realizacji tej przełomowej dla Polski inwestycji jest priorytetem dla nas wszystkich. Dlatego jestem przekonany, że głos przedstawicieli z regionu przyczyni się do skutecznego niwelowania potencjalnych ryzyk związanych z tym przedsięwzięciem, ale także pozwoli zmaksymalizować korzyści, które będą wynikać z jego realizacji. Z tego względu deklarujemy otwartość na dalszą współpracę w poruszonych wyżej kwestiach.

Z wyrazami szacunku

Mieczysław Struk

SEKRETARIAT
WOJEWODY POMORSKIEGO

Wpłynęło 3-01. 2024 nr.

Do wiadomości:

1. Paulina Hennig-Kloska - Minister Klimatu i Środowiska,
2. Beata Rutkiewicz - Wojewoda Pomorska.